

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

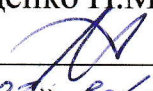
Медичний інститут

Кафедра психології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор

Іщенко Н.М.

«06» Вересня 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОЛОГІЯ ОСОБИСТОСТІ

Спеціальність 053 «Психологія»

Розробник програми:

В.о. завідувача кафедри психології

Гарант освітньої програми

Директор медичного інституту

В.о. начальника НМВ

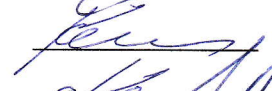
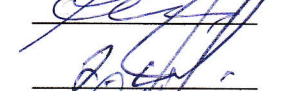
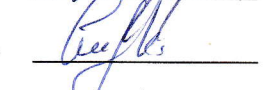

Лисенкова І.П.

Каневський В.І.

Каневський В.І.

Грищенко Г.В.

Калініченко В.І.

Миколаїв – 2019 рік

Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни		
Найменування дисципліни	Психологія особистості		
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки		
Спеціальність	053 Психологія		
Спеціалізація (якщо є)			
Освітня програма	053 «Психологія»		
Рівень вищої освіти	Бакалавр		
Статус дисципліни	Вибіркова		
Курс навчання	III		
Навчальний рік			
Номери семестрів:	Денна форма	Заочна форма	
	5	7, 8	
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	5 кредитів / 150 годин		
Структура курсу:	Денна форма	Заочна форма	
	– лекції	30 год	8 год
	– групові заняття (практичні, лабораторні, півгрупові)	30 год	8 год
– годин самостійної роботи студентів	90 год	134 год	
Відсоток аудиторного навантаження	40 %	11 %	
Мова викладання	українська		
Форма проміжного контролю (якщо є)			
Форма підсумкового контролю	екзамен		

1. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни

За останні сто років проблема створення цілісної картини людської особистості стала найважливішою для психології. Тільки маючи цілісні уявлення про особистість, психологія отримує можливість пояснювати, прогнозувати поведінку людей і розробляти ефективні засоби впливу.

Надання ефективної психологічної допомоги людині, яка переживає важкі кризові моменти життя можливо лише на основі глибоких знань про природу особистості, особистісної динаміки, закономірності розвитку особистості, етіології психологічних порушень. Таким чином, психологія особистості є важливою дисципліною у професійній підготовці фахівців. Цей факт сприяє висновку про необхідність формального виділення розділу психологічної науки,

присвяченого особистісній проблематиці в окрему дисципліну «Психологія особистості».

В силу специфічних умов розвитку вітчизняної психології, проблеми особистості не зайняли в ній належного місця. Жодна вітчизняна наукова школа, так чи інакше займалася розробкою особистісної проблематики, до сих пір не створила монографії, володіє ознаками цілісної теорії особистості і містить опис структури, закономірностей і механізмів динаміки, розвитку особистості, навчання, виникнення патології. Не існує і вітчизняного підручника, присвяченого порівняльному та відповідно об'єктивному опису вітчизняних досліджень особистості, виконаних в різних теоретичних парадигмах.

Внаслідок цього, навчальний план передбачає вивчення вітчизняних та зарубіжних теорій особистості. Маючи яскраво виражений теоретичний характер дана дисципліна вирішує кілька завдань. По-перше, вона покликана сформуванати у студентів уявлення про психологію як про науку не «відбиває» свій об'єкт, а конструктивної її моделі. Причому, кожна модель має свою сферу застосування.

По-друге, вона вносить вклад у формування наукової картини особистості, допомагає освоїти культурні способи її пізнання.

По-третє, вона покликана сформуванати цілісне і в той же час, багатостороннє уявлення про людину як об'єкта професійного впливу, а так же як про суб'єкт незалежно від того, як вона звернулась за психологічною допомогою.

По-четверте, теорії особистості, які вивчаються, створюють теоретичний фундамент для засвоєння студентами наступних курсів теорію та практику психологічного консультування та психологічної корекції як індивідуальної, так і групової. Цим і обумовлено вибір конкретних теорій, що складають основу змісту дисципліни.

Дана дисципліна включає в себе цикл лекцій, в яких розкриваються теорії особистості, створені в психоаналітичному, біхевіористичному, екзистенційно-гуманістичному, структурному і когнітивному напрямках. Цикл групових занять дає можливість студентам протягом вивчення дисципліни опрацювати необхідну літературу (підручники та першоджерела) і обговорити прочитане.

Метою курсу «Психологія особистості» є озброїти студентів системою базових теоретичних та практичних знань з психології особистості, сформуванати загальне уявлення про існуючі на сьогодні теорії особистості; познайомитись з новітніми тенденціями в теоретичній розробці психологічних проблем особистості. Сформуванати у них вміння та навички проведення психологічного спілкування з клієнтами.

Завдання:

- дослідження загального і приватного в прояві особистості;
- вивчення структури особистості;
- вивчення механізмів розвитку особистості;
- вивчення закономірностей розвитку особистості;
- опис, пояснення, прогноз і корекція особистісного розвитку.

В ході вивчення дисципліни «Психологія особистості» студенти повинні знати:

- основні положення психології особистості;

- теоретичні концепції психології особистості;
- методики дослідження характеристик особистості.

вміти:

- застосовувати набуті знання зі змісту методик та їх трактування на практиці;
- робити висновки для подальшої роботи з клієнтами;
- доводити набуті знання з методик до автоматичного засвоєння проявів тих чи інших симптомів рис характеру клієнтів, щоб робити висновки на основі наочних спостережень над ними.

ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНЦІЇ

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях професійної діяльності.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та специфіки професійної діяльності психолога.

Фахові компетентності спеціальності (ФК):

ФК1. Знання основних термінів й понять нейролінгвістичного програмування.

ФК13 Здатність встановлювати емпатичний і довірчий контакт, здійснювати підтримку інших людей та володіти навичками аналізу своєї діяльності й умінням застосовувати методи емоційної та когнітивної регуляції (для оптимізації) власної діяльності і психічного стану.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПР3. Узагальнювати емпіричні дані та сформулювати теоретичні висновки.

ПР13. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

2. Програма навчальної дисципліни

Денна форма:

	Теми	Лекції	Практичні (семінарські, лабораторні, півгрупові)	Самостійна робота
1.	Особистість та її психологічна характеристика.	2	2	6
2.	Психологічна структура	2	2	6

	особистості.			
3.	Генетичні та нейрофізіологічні основи особистості.	4	4	12
4.	Особистісна організація пізнавальних процесів.	2	2	6
5.	Пізнавальна типологія особистості.	2	2	6
6.	Емоційний світ особистості.	4	4	12
7.	Мотивація особистості та її спрямованість.	4	4	12
8.	Концепція особистісних рис.	2	2	6
9.	Особистісні риси як предиктори поведінки.	2	2	6
10.	Особистісні стратегії подолання життєвих труднощів.	2	2	6
11.	Особистість у професійній діяльності.	2	2	6
12.	Психологічні портрети особистості.	2	2	6
	Всього за курсом	30	30	90

Заочна форма:

	Теми	Лекції	Практичні (семінарські, лабораторні, півгрупові)	Самостійна робота
1.	Особистість та її психологічна характеристика.	2	2	33
2.	Психологічна структура особистості.	2	2	34
3.	Емоційний світ особистості.	2	2	33
4.	Особистість у професійній діяльності.	2	2	34
	Всього за курсом	8	8	134

3. Зміст навчальної дисципліни

3.1. План лекцій

№	Тема заняття / план
1.	Тема 1. Особистість та її психологічна характеристика. 1) Психологічна характеристика особистості.

	<p>2) Персонологія в контексті психологічної науки.</p> <p>3) Идеографічний та номотетичний підхід до вивчення особистості.</p>
2.	<p>Тема 2. Психологічна структура особистості.</p> <p>1) Загальні принципи розуміння структури особистості.</p> <p>2) Класичні структури особистості.</p> <p>3) Зріла особистість та феномен персоналізації.</p>
3.	<p>Тема 3. Генетичні та нейрофізіологічні основи особистості.</p> <p>1) Загальна характеристика властивостей людини як індивіда.</p> <p>2) Вікові індивідні властивості в особистісному життєздійсненні.</p> <p>3) Статевий диформізм і психологічні особливості, зумовлені статтю.</p> <p>4) Конституційні індивідні властивості та особистість.</p>
4.	<p>Тема 4. Генетичні та нейрофізіологічні основи особистості (продовж.).</p> <p>1) Нейродинамічні властивості індивіда та особистості.</p> <p>2) Функціональна організація роботи мозку та особистість.</p> <p>3) Базова індивідуальність у феноменологічних особистісних вимірах.</p> <p>4) Генетичні основи психології розвитку та поведінки особистості.</p>
5.	<p>Тема 5. Особистісна організація пізнавальних процесів.</p> <p>1) Особистість в інформаційному полі.</p> <p>2) Психологічні особливості різних видів мислення.</p> <p>3) Типологія студентів.</p>
6.	<p>Тема 6. Пізнавальна типологія особистості.</p> <p>1) Психологічні особливості когнітивних стилів.</p> <p>2) Інтелект і моделі структури інтелекту.</p> <p>3) Особистість як чинник інтелектуального функціонування.</p>
7.	<p>Тема 7. Емоційний світ особистості.</p> <p>1) Базові емоції особистості.</p> <p>2) Емоційний інтелект і його структура.</p> <p>3) Індивідуальна своєрідність емоційних станів особистості.</p>
8.	<p>Тема 8. Емоційний світ особистості (продовження).</p> <p>1) Емоційні особистісні типи та спрямованість особистості.</p> <p>2) Емоційні аспекти особистості.</p> <p>3) Характеристики емпатичної особистості.</p>
9.	<p>Тема 9. Мотивація особистості та її спрямованість.</p> <p>1) Мотиваційне питання сучасної персонології.</p> <p>2) Персонолог у контексті мотиваційного питання.</p> <p>3) Вимоги до адекватної теорії мотивації (Г. Оллпорт).</p>
10.	<p>Тема 10. Мотивація особистості та її спрямованість (продовження).</p> <p>1) Функціональна автономія мотивації особистості.</p> <p>2) Мотивація особистості та її спрямованість.</p> <p>3) Мотиваційні механізми особистісної поведінки.</p> <p>4) Мотиваційно депривовані типи особистості.</p>
11.	<p>Тема 11. Концепція особистісних рис.</p> <p>1) Диспозиційний підхід до вивчення особистості.</p>

	2) Риси та особистісні типології. 3) Психологічні портрети мовою особистісних рис.
12.	Тема 12. Особистісні риси як предиктори поведінки. 1) Академічна успішність та особистість. 2) Соціальні установки та особистісні риси. 3) Особистість та міжособистісні стосунки.
13.	Тема 13. Особистісні стратегії подолання життєвих труднощів. 1) Психологічне подолання і особистість. 2) Особистісні стратегії подолання життєвих труднощів та їх розвиток. 3) Психологічна типологія подолання.
14.	Тема 14. Особистість у професійній діяльності. 1) Професійна діяльність як психологічне подолання. 2) Особистісна динаміка професійного розвитку у процесі життя. 3) Кризи особистісного та професійного розвитку. 4) Психологічні портрети трудоголівків.
15.	Тема 15. Психологічні портрети особистості. 1) Психологічні портрети особистості як здобуток сучасної персонології. 2) Психологічний портрет творчої особистості. 3) Психологічний портрет про соціальної особистості.

План лекцій (заочної форми навчання):

№	Тема заняття / план
1.	Тема 1. Особистість та її психологічна характеристика. 1) Психологічна характеристика особистості. 2) Персонологія в контексті психологічної науки. 3) Ідеографічний та номотетичний підхід до вивчення особистості.
2.	Тема 2. Психологічна структура особистості. 1) Загальні принципи розуміння структури особистості. 2) Класичні структури особистості. 3) Зріла особистість та феномен персоналізації.
3.	Тема 3. Емоційний світ особистості. 1) Базові емоції особистості. 2) Емоційний інтелект і його структура. 3) Індивідуальна своєрідність емоційних станів особистості.
4.	Тема 4. Особистість у професійній діяльності. 1) Професійна діяльність як психологічне подолання. 2) Особистісна динаміка професійного розвитку у процесі життя. 3) Кризи особистісного та професійного розвитку. 4) Психологічні портрети трудоголівків.

3.2. План групових занять

№	Тема заняття / план
1.	Тема 1. Особистість та її психологічна характеристика. 1) Психологічна характеристика особистості. 2) Персонологія в контексті психологічної науки. 3) Ідеографічний та номотетичний підхід до вивчення особистості.
2.	Тема 2. Психологічна структура особистості. 1) Загальні принципи розуміння структури особистості. 2) Класичні структури особистості. 3) Зріла особистість та феномен персоналізації.
3.	Тема 3. Генетичні та нейрофізіологічні основи особистості. 1) Загальна характеристика властивостей людини як індивіда. 2) Вікові індивідні властивості в особистісному життєздійсненні. 3) Статевий диформізм і психологічні особливості, зумовлені статтю. 4) Конституційні індивідні властивості та особистість.
4.	Тема 4. Генетичні та нейрофізіологічні основи особистості (продовж.). 1) Нейродинамічні властивості індивіда та особистості. 2) Функціональна організація роботи мозку та особистість. 3) Базова індивідуальність у феноменологічних особистісних вимірах. 4) Генетичні основи психології розвитку та поведінки особистості.
5.	Тема 5. Особистісна організація пізнавальних процесів. 1) Особистість в інформаційному полі. 2) Психологічні особливості різних видів мислення. 3) Типологія студентів.
6.	Тема 6. Пізнавальна типологія особистості. 1) Психологічні особливості когнітивних стилів. 2) Інтелект і моделі структури інтелекту. 3) Особистість як чинник інтелектуального функціонування.
7.	Тема 7. Емоційний світ особистості. 1) Базові емоції особистості. 2) Емоційний інтелект і його структура. 3) Індивідуальна своєрідність емоційних станів особистості.
8.	Тема 8. Емоційний світ особистості (продовження). 1) Емоційні особистісні типи та спрямованість особистості. 2) Емоційні аспекти особистості. 3) Характеристики емпатичної особистості.
9.	Тема 9. Мотивація особистості та її спрямованість. 1) Мотиваційне питання сучасної персонології. 2) Персонолог у контексті мотиваційного питання. 3) Вимоги до адекватної теорії мотивації (Г. Оллпорт).
10.	Тема 10. Мотивація особистості та її спрямованість (продовження). 1) Функціональна автономія мотивації особистості. 2) Мотивація особистості та її спрямованість.

	3) Мотиваційні механізми особистісної поведінки. 4) Мотиваційно депривовані типи особистості.
11.	Тема 11. Концепція особистісних рис. 1) Диспозиційний підхід до вивчення особистості. 2) Риси та особистісні типології. 3) Психологічні портрети мовою особистісних рис.
12.	Тема 12. Особистісні риси як предиктори поведінки. 1) Академічна успішність та особистість. 2) Соціальні установки та особистісні риси. 3) Особистість та міжособистісні стосунки.
13.	Тема 13. Особистісні стратегії подолання життєвих труднощів. 1) Психологічне подолання і особистість. 2) Особистісні стратегії подолання життєвих труднощів та їх розвиток. 3) Психологічна типологія подолання.
14.	Тема 14. Особистість у професійній діяльності. 1) Професійна діяльність як психологічне подолання. 2) Особистісна динаміка професійного розвитку у процесі життя. 3) Кризи особистісного та професійного розвитку. 4) Психологічні портрети трудоголівків.
15.	Тема 15. Психологічні портрети особистості. 1) Психологічні портрети особистості як здобуток сучасної персонології. 2) Психологічний портрет творчої особистості. 3) Психологічний портрет про соціальної особистості.

План групових занять (заочна форма навчання)

№	Тема заняття / план
1.	Тема 1. Особистість та її психологічна характеристика. 1) Психологічна характеристика особистості. 2) Персонологія в контексті психологічної науки. 3) Идеографічний та номотетичний підхід до вивчення особистості.
2.	Тема 2. Психологічна структура особистості. 1) Загальні принципи розуміння структури особистості. 2) Класичні структури особистості. 3) Зріла особистість та феномен персоналізації.
3.	Тема 3. Емоційний світ особистості. 1) Базові емоції особистості. 2) Емоційний інтелект і його структура. 3) Індивідуальна своєрідність емоційних станів особистості.
4.	Тема 4. Особистість у професійній діяльності. 1) Професійна діяльність як психологічне подолання. 2) Особистісна динаміка професійного розвитку у процесі життя. 3) Кризи особистісного та професійного розвитку.

3.3. Завдання для самостійної роботи

Під час вивчення дисципліни студенти отримають бали за такі види робіт:

1. Відповіді на групових заняттях.
2. Підготовка презентації до одного з групових занять (за вибором студента)

1. Відповіді на групових заняттях. Всього для студентів *денної форми*, навчальним планом передбачено 15 групових занять. Відповідь на кожному семінарі оцінюється максимум в 3 бали, в результаті працюючи плідно протягом семестру, студент має змогу отримати **45 балів**.

Для студентів *заочної форми* навчання максимальна кількість балів за відповіді на групових заняттях становить **44 (4*11) балів**.

2. Підготовка презентації до одного з групових занять (за вибором студента). Захист презентації передбачає презентацію повного змісту теми групового заняття у форматі Power Point. Захист здійснюється в усній формі на груповому занятті (10 хв.). Оцінюється повнота та наглядність презентації. За даний вид роботи студенти отримують до **15 балів**.

3.4. Забезпечення освітнього процесу

Освітній процес повністю забезпечується наявністю навчально-методичного комплексу дисципліни «Психологія особистості».

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.

1) За джерелом інформації:

- Словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.

- Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

- Практичні: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; інтерактивні методи навчання, створення ситуацій пізнавальної новизни та зацікавленості.

Для оцінки знань, умінь і навичок студентів при вивченні даного курсу використовуються наступні методи контролю: фронтальне опитування, письмове опитування, практичні заняття, модульні контрольні роботи, творчі завдання, реферати.

4. Підсумковий контроль

Питання до екзамену:

1. Визначте особистість як предмет психологічного дослідження.
2. Охарактеризуйте основні поняття психології особистості.
3. Міжпредметні зв'язки психології особистості.
4. Основні напрямки в сучасній психології особистості.
5. Принципи і методи психології особистості.
6. Актуальні проблеми сучасної психології особистості.
7. Історія становлення психології особистості як науки.
8. Психологічна характеристика особистості.
9. Психологічна характеристика індивідуальності.
10. Психологічна структура особистості.
11. Персонологія в контексті психологічної науки: досягнення та проблеми.
12. Ідеографічний та номотетичний підхід до вивчення особистості.
13. Генетичні та нейрофізіологічні основи особистості та їх трансформація в особистісному життєздійсненні.
14. Загальна характеристика властивостей людини як індивіда.
15. Вікові індивідні властивості в особистісному життєздійсненні.
16. Вікові індивідні властивості та особистість.
17. Особистість і феномен психологічного віку.
18. Статевий деформізм і психологічні особливості, зумовлені статтю.
19. Конституційні індивідні властивості та особистість.
20. Нейродинамічні властивості індивіда та особистість.
21. Функціональна організація роботи мозку та особистість.
22. Базова індивідуальність у феноменологічних особистісних вимірах.
23. Генетичні основи психології розвитку та поведінки особистості.
24. Особистісна організація пізнавальних процесів.
25. Особистість в інформаційному полі.
26. Особиста психічна реальність та її феноменологія.
27. Особиста психічна реальність у світлі сучасних досліджень.
28. Особистісна картина світу.
29. Пізнавальна типологія особистості.
30. Інтелект і моделі структури інтелекту.
31. Особистість як чинник інтелектуального функціонування.
32. Інтелект і соціальна компетентність особистості.
33. Теорія особистісних конструктів.
34. Психологічні відмінності між екстерналами та інтерналами.
35. Когнітивні здібності особистості.
36. Патерни негативного мислення (за Е. Бернсом).
37. Особистості із саногенним та патогенним мисленням.
38. Захисні механізми особистості.
39. Імплицитні теорії інтелекту та їх значення для студентів.
40. Типологія студентів.
41. Емоційний світ особистості.
42. Базові емоції та особистісний афективний симптомокомплекс.

43. Емоційний інтелект і його структура.
44. Індивідуальна своєрідність емоційних станів особистості.
45. Емоційні особистісні типи та спрямованість особистості.
46. Характеристики емпатичної особистості.
47. Мотивація особистості та її спрямованість.
48. Мотиваційне питання сучасної персонології.
49. Персонолог у контексті мотиваційного питання.
50. Вимоги до адекватної теорії мотивації (за Г. Оллпорт).
51. Функціональна автономія мотивації особистості.
52. Концепція особистісних рис.
53. Диспозиційний підхід до вивчення особистості.
54. Г. Оллпорт як диспозиційний психолог.
55. Р. Кеттел і Г. Айзенк як диспозиційні психологи.
56. Модель «Великої п'ятірки» та її значення у сучасній персонології.
57. Риси та особистісні типології.
58. Типи особистості за Г. Оллпортом.
59. Психологічні портрети мовою особистісних рис.
60. Особистісні риси як предиктори поведінки.
61. Академічна успішність та особистість.
62. Психологічний портрет авторитарної особистості.
63. Психологічний портрет людини, орієнтовану на соціальну домінантність.
64. Трудова поведінка і особистість.
65. Психологічний портрет успішного лідера.
66. Особистість та міжособистісні стосунки.
67. Особистість у світі речей і товарів.
68. Особистість і дозвілля.
69. Особистісні риси та естетичні уподобання.
70. Особистість і гумор.
71. Особистість і кримінальна поведінка.
72. Психологія поведінки подолання й особистий досвід.
73. Порядок народження та формування стилю життя.
74. Особистісні стратегії подолання життєвих труднощів та їх розвиток.
75. Особистість у професійній діяльності.
76. Професійна діяльність як психологічне подолання.
77. Особистісна динаміка професійного розвитку у процесі життя.
78. Кризи особистісного та професійного розвитку.
79. Психологічні портрети трудоголівів.
80. Психологічна типологія подолання.
81. Особистість та її суттєві аспекти: зрілість, досконалість, творчість, самоактуалізація та просоціальність.
82. Психологічні портрети особистості як здобуток сучасної персонології.
83. Зріла особистість та її характеристики.
84. Продуктивна особистість.
85. Самоактуалізована особистість та її характеристики.
86. Ідентичність особистості та її становлення.

87. Індивідована особистість.
 88. Особистість повного функціонування і хороше життя.
 89. Творча особистість, її психологічний портрет, закономірності розвитку та діяльності.
 90. Просоціальна особистість, її психологічний портрет та професійні перспективи.

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
 Галузь знань: 05 – Соціальні та поведінкові науки
 Спеціальність - 053 «Психологія»

Навчальна дисципліна – **ПСИХОЛОГІЯ ОСОБИСТОСТІ**

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ №

1. Психологічна характеристика особистості (14 б.).
2. Емоційний інтелект і його структура (13 б.).
3. Просоціальна особистість: психологічний портрет та професійні перспективи (13 б.).

Затверджено на засіданні кафедри психології Протокол № 2 від «23» вересня 2019 р.

Завідувач кафедри психології

Лисенкова І.П.

Упорядник:

Лисенкова І.П.

5. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

№	Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів	
		ДФН	ЗФН
1	Відповіді на практичних заняттях	45 (15*3б.)	44 (4*11б.)
2	Підготовка презентації	15	16
4	Екзамен	40	40
	Всього	100	100

Оцінювання знань студента під час заліку чи екзамену здійснюється за 100-бальною шкалою, прийнятою у ЧНУ імені Петра Могили.

Оцінка «Відмінно» - **90-100 балів** ставиться за умов, якщо студент дав лаконічні і ґрунтовні відповіді на всі запропоновані йому питання. Відповідь свідчить, що студент вільно володіє всім матеріалом курсу, передбаченим

робочою програмою, при тому, він має не розрізненні знання окремих тем курсу, а володіє ним комплексно. Студент уміє аргументувати свою відповідь, навести необхідні докази, приклади; аналізувати запропоновані ситуації, посилаючись на джерела інформації. Студент розуміє значимість відповідних знань для особистого життя та для майбутньої професійної діяльності, підтверджуючи це конкретними прикладами.

Найвища оцінка ставиться також за вміння наводити протилежні підходи до оцінки тих чи інших феноменів, співставлення різних наукових позицій, уміння вести полеміку з дослідниками. Під час відповіді студент має продемонструвати не репродуктивну, а творчу розумову діяльність.

Оцінка **«Добре» - 75-89 балів** ставиться за умов, якщо студент викладає відповідь на кожне питання логічно, розкриваючи основний зміст. Разом з тим, відповіді не вистачає ґрунтовності, всебічності, деякі важливі нюанси пропущені. При доборі та наведенні фактів та прикладів студент припускається незначних помилок. В той же час, студент не розуміє актуальності висвітлюваних питань. У висловлюванні власної думки зустрічаються певні неточності. Висновки не носять повного та логічного підсумку.

Оцінка **«Задовільно» - 60-74 балів** виставляється студенту в разі, якщо він не повністю розкрив питання, або не відповів на деякі з них, що свідчить про відсутність повного комплексного засвоєння матеріалів курсу (знає лише певні теми). Відсутня ґрунтовність у розгляді питань, порушується логіка викладу питання. Студент не вміє аналізувати матеріал, не розуміє актуальність проблеми для сьогодення. Аргументація відповіді слабка, вибіркова, мають місце суттєві помилки у використанні фактичного матеріалу. Висновки не відбивають суті питання, або відсутні.

Оцінка **«Незадовільно» - 21-60 балів** виставляється студенту в разі, коли кожне з питань висвітлено поверхнево, або не висвітленими залишаються більшість питань. В процесі висвітлення питань допущені значні помилки, студент не знає, або плутає фактичний матеріал, не здатний аналізувати основні проблеми, не демонструє творчої розумової діяльності. Власна думка і висновки відсутні.

6. Рекомендовані джерела інформації

6.1. Основні:

1. Аверин В.А. Психология личности: Учебное пособие. СПб.: Изд-во Михайлова А., 2009. 89 с.
2. История зарубежной психологии: 30-е годы XX века: Тексты. М.: Изд. МГУ, 1986. 344 с.
3. Клонингер С. Теории личности: познание человека. СПб.: Питер, 2013. 720 с.
4. Лихи Т. История современной психологии. СПб.: Питер, 2013. 448 с.

5. Мадди Сальваторе Р. Теории личности: сравнительный анализ. СПб.: Речь, 2012. 539 с.
6. Первин Л., Джон О. Психология личности: теория исследования / Пер. с англ. М.С. Жамкочьян. Под ред. В.С. Магуна. М.: Аспект Пресс, 2010. 607 с.
7. Психология индивидуальных различий: Тексты / Под ред. В.Я. Романова, Ю.Б. Гиппенрейтер. М.: Изд-во МГУ, 1982. 320 с.
8. Психология личности в трудах зарубежных психологов / Сост. и общая ред. А.А. Реана. СПб.: Питер, 2010. 320 с.
9. Психология личности в трудах отечественных психологов / Сост. В.В. Куликов. СПб.: Питер, 2009. 480 с.
10. Психология личности: Тексты / Под ред. Ю.Б. Гиппенрейтер, А.А. Пузыря. М.: Изд. МГУ, 1982. 288 с.
11. Психология эмоций: Тексты / Под ред. В.К. Вилюнаса, Ю.Б. Гиппенрейтер. М.: Изд. МГУ, 1984. 288 с.
12. Фрейджер Р., Фейдимен Д. Личность: теории, эксперименты, упражнения. СПб.: Прайм-Еврознак, 2012. 864 с.
13. Холл Келвин С., Гарднер Л. Теории личности. М., 2007. 606 с.
14. Хрестоматия по истории психологии: Период открытого кризиса / Под ред. П.Я. Гальперина, А.Н. Ждана. М., 1980. 300 с.
15. Хрестоматия по общей психологии: Психология мышления / Под ред. Ю.Б. Гиппенрейтер, А.А. Петухова. М.: Изд. МГУ, 1981. 400 с.
16. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности. СПб.: Питер Пресс, 2007. 606 с.
17. Шульц Д.П., Шульц С.Э. История современной психологии. СПб.: Евразия, 2008. 528 с.

6.2. Додаткові:

1. Годфруа Ж. Что такое психология? М.: Мир, 2012. 496 с.
2. Ильин Е.П. Психология индивидуальных различий. СПб.: Питер, 2014. 701 с.
3. Когнитивная психология: Учебник для вузов / Под ред. В.Н. Дружинина, Д.В. Ушакова. М.: ПЕР СЭ, 2012. 480 с.
4. Либин А.В. Дифференциальная психология: на пересечении европейских, российских и американских традиций. М.: Смысл, 2009. 532 с.
5. М'ясоїд П.А. Загальна психологія: Навчальний посібник. К.: Вища школа, 2008. 479 с.
6. Немов Р.С. Психология. М.: Просвещение, 1994. 576 с.
7. Основы психології / За заг. ред. О.В. Киричука, В.А. Роменця. К.: Либідь, 2015. 630 с.
8. Психология: биографический библиографический словарь. СПб.: Евразия, 2009. 832 с.
9. Реан А.А. Психология изучения личности: Учебное пособие. СПб., 2009. 208 с.
10. Роменець В.А. Історія психології ХІХ – початку ХХ століття. К.: Вища школа, 2015. 614 с.
11. Слободчиков В.И., Исаев Е.И. Основы психологической антропологии. Психология человека: введение в психологию субъективности. М.: Школа-пресс, 2015. 384 с.

12. Словарь-справочник по психологической диагностике / Уклад. Л.Ф. Бурлачук, С.М. Морозов. К.: Наукова думка, 2009. 200 с.
13. Социальная психология личности в вопросах и ответах: Учебное пособие / Под ред. В.А. Лабунской. М.: Гардарики. 2009. 397 с.
14. Степанов С.С. Век психологии: имена и судьбы. М.: Эксмо, 2012. 592 с.
15. Фернхем А., Хейвен П. Личность та социальное поведение. СПб.: Питер, 2011. 368 с.
16. Фрэнкин Р. Мотивация поведения: биологические, когнитивные и социальные аспекты. СПб.: Питер, 2013. 651 с.